

Risperidon en paliperidon

Risperdal, Paliperidon, Invega, Xeplion, Trevicta

Psychofarmaca

Versie 12

Datum 21-6-2023

Afnamemateriaal

Plasma

Buistype + volume + kleur

EDTA-buis met paarse dop

1 volle buis (3 mL)

-

-

Paars

-

Afnamecondities

Geen bijzondere eis voor het afnamemoment vanwege de lange halfwaardetijd van de farmacologisch actieve metabooliet 9-OH-risperidon (paliperidon). In de praktijk wordt meestal 12-24 uur na inname aangehouden. Afname bij orale therapie kan 4-5 dagen na start therapie of dosiswijziging, i.v.m. bereiken 'steady state'. Afname bij depotpreparaat dient voorafgaand aan de nieuwe injectie plaats te vinden.

Bepalingsfrequentie

Deze bepaling wordt opgestuurd. De uitslag volgt gewoonlijk binnen 14 dagen.

Referentiewaarden

Voor meer informatie zie: -

Farmalab UMC Utrecht

Normaal

Therapeutisch:

- Som risperidon + 9-OH-risperidon: 20-60 microgram/L

De farmacologische werkzaamheid wordt niet alleen bepaald door risperidon, maar ook door de actieve metabooliet 9-OH-risperidon (paliperidon). Daarom dient zowel de risperidon concentratie als de 9-OH-risperidon concentratie bepaald te worden.

Het geneesmiddel paliperidon bevat de werkzame stof 9-OH-risperidon. De analysemethode en het referentiegebied van risperidon kan worden aangehouden voor bloedspiegelbepalingen van paliperidon.

Doseren op geleide van klinisch effect i.v.m. grote inter-individuele variaties in serumconcentratie. Dit wordt o.a. beïnvloed door leeftijd, comedatie, nierfunctie, leverfunctie en genetisch polymorfisme.

Toxisch

Toxisch:

- Som risperidon + 9-OH-risperidon: > 120 microgram/L

Klinische betekenis

Bij orale toediening van risperidon (drank of tablet) wordt de 'steady-state' concentratie van risperidon veelal binnen 1 dag bereikt en van 9-OH-risperidon binnen 4-5 dagen. Tmax: 1-3 uur. Halfwaardetijd na orale toediening risperidon: 3 uur; 9-OH-risperidon: 24 uur.

Het afgiftepatroon en werkingsduur van de depot-preparaten is sterk afhankelijk van het preparaat; er zijn tweewekelijkse, maandelijkse en driemaandelijkse depot-preparaten.

Overige opmerkingen

-

Risperidon en paliperidon

Risperdal, Paliperidon, Invega, Xeplion, Trevicta

Psychofarmaca

Versie 12

Datum 21-6-2023

Uitvoerende instelling

Laboratorium

Universitair Medisch Centrum Utrecht Laboratorium Apotheek
(via Klinisch Farmaceutisch Laboratorium ETZ)

Analisten KFL

LIMS-code

TRISB

Bepalingsmethode

LC-MS/MS

Verzendconditie

Kamertemperatuur (15-25 °C)

Bewaarconditie

Diepvries (-15 tot -25 °C)

Opmerkingen

Insturen als aanvraag risperidon.

Contactpersoon

Analist Klinisch Farmaceutisch Laboratorium ETZ, tel. 013-221 5662

Referenties

1. KNMP kennisbank. Geraadpleegd 26-03-2019.
2. TDM monografie Risperidon (11-03-2019), NVZA Commissie Analyse & Toxicologie. Geraadpleegd: 26-03-2019.

ISO-15189 scope

ISO 15189:2012 (M219)

Scope

KF.TDM.02

NZA code

072884

Wijzigingen

20230621 KL: contactpersoon aangepast naar KFL telefoonnummer.

20230412 KL: afname volume van 4 mL naar 3 mL.

20220107 VvW: Tekstuele aanpassingen.

20210106 KL: Uitvoerende instelling via KFL ZiekenhuisApotheek Midden-Brabant wordt Klinisch Farmaceutisch Laboratorium ETZ.

20200318 KL: Foto buis gewijzigd.

20190326 TJ: Opmerkingen bij referentiewaarden en NB gewijzigd en literatuur geüpdatet.

20181008 ML: LIMS code TRISB (= aanvraagbare totaalspiegel) i.p.v. TRIS = som risperidon + 9-OH-risperidon RISP = risperidon OHRI = 9-OH-risperidon Telnr ziekenhuisapotheke gewijzigd.

20170712 ML: LIMS-code som en OH-risperidon toegevoegd.

20170710 ML: Hoeveelheid materiaal van 6 naar 4 ml. LIMS-code toegevoegd. Tekstueel locatie TweeSteden en Elisabeth aangepast. Transport- en bewaarconditie volledig genoteerd. Externe kwaliteitscontrole toegevoegd. Roze dop gewijzigd in paarse dop.

20160331 ML: Toevoeging synoniem paliperidon, Invega, Xeplion. Toevoeging tekst over paliperidon bij opmerking referentiewaarden.

20160808 ML: Toevoeging synoniem Trevicta. Literatuur gewijzigd.